

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

22 iunie 2023 *

„Recurs – Funcție publică – Personalul Băncii Centrale Europene (BCE) – Condiții de angajare – Procedură disciplinară – Autoritate competentă – Delegare – Securitate juridică – Prescrierea acțiunii disciplinare – Presumția de nevinovăție – Procedură penală – Denaturare – Lipsă”

În cauza C-513/21 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 19 august 2021,

DI, reprezentat de L. Levi, avocată,

recurent,

cealaltă parte din procedură fiind:

Banca Centrală Europeană (BCE), reprezentată de F. von Lindeiner, F. Malfrère și M. Van Hoecke, în calitate de agenți, asistați de B. Wägenbaur, Rechtsanwalt,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, domnii P. G. Xuereb, T. von Danwitz (raportor) și A. Kumin și doamna I. Ziemele, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 ianuarie 2023,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, DI solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 9 iunie 2021, DI/BCE (T-514/19, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2021:332), prin care acesta a respins acțiunea întemeiată pe articolul 270 TFUE și pe articolul 50a din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, prin care s-a solicitat, în primul rând, anularea deciziei Băncii Centrale Europene (BCE) din 7 mai 2019 de concediere a acestuia fără preaviz pentru motive disciplinare (denumită în continuare „decizia de concediere în litigiu”) și a deciziei BCE din 25 iunie 2019 prin care s-a refuzat redeschiderea procedurii (denumită în continuare, împreună cu decizia de concediere în litigiu, „deciziile în litigiu”), în al doilea rând, dispunerea reintegrării sale în funcție începând de la 11 mai 2019 și, în al treilea rând, repararea prejudiciului moral pe care pretinde că l-a suferit ca urmare a acestor decizii și din cauza duratei procedurii disciplinare.

Cadrul juridic

Statutul SEBC

- 2 Articolul 12.3 din Protocolul (nr. 4) privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (JO 2016, C 202, p. 230), anexat la Tratatul UE și la Tratatul FUE (denumit în continuare „Statutul SEBC”), prevede:

„Consiliul guvernatorilor adoptă un regulament intern prin care se stabilește organizarea internă a BCE și a organelor sale de decizie.”

- 3 Potrivit articolului 36.1 din acest statut:

„Consiliul guvernatorilor stabilește, la propunerea Comitetului executiv, regimul care se aplică personalului BCE.”

Regulamentul de procedură

- 4 În temeiul articolului 12.3 din Statutul SEBC, Consiliul guvernatorilor a adoptat Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, modificat la 22 aprilie 1999 (JO 1999, L 125, p. 34, rectificare în JO 2000, L 273, p. 40, denumit în continuare „Regulamentul de procedură”). Cu titlul „Condiții de angajare”, articolul 21 din acest regulament prevede:

„21.1. Raporturile de muncă dintre BCE și personalul acesteia sunt definite în Condițiile de angajare și în Normele aplicabile personalului.

21.2. La propunerea Comitetului executiv, Consiliul guvernatorilor adoptă și modifică Condițiile de angajare. Consiliul general este consultat în conformitate cu procedura prevăzută în prezentul regulament de procedură.

21.3. Comitetul executiv adoptă și modifică Normele aplicabile personalului, care pune în aplicare Condițiile de angajare.

21.4. Reprezentanții personalului sunt consultați înainte de adoptarea unor noi condiții de angajare sau a unor noi norme aplicabile personalului. Avizul acestora este prezentat Consiliului guvernatorilor sau Comitetului executiv” [traducere neoficială].

Condițiile de angajare

- 5 În temeiul articolului 36.1 din Statutul SEBC, Consiliul guvernatorilor a adoptat Decizia din 9 iunie 1998 privind adoptarea Condițiilor de angajare a personalului Băncii Centrale Europene, modificată la 31 martie 1999 (JO 1999, L 125, p. 32, denumite în continuare „Condițiile de angajare”).
- 6 Potrivit articolului 9 litera (a) din Condițiile de angajare:
- „Raporturile de muncă dintre BCE și agenții săi sunt reglementate de contractele de muncă încheiate în conformitate cu prezentele condiții de angajare. Normele aplicabile personalului adoptate de Comitetul executiv prevăd modalitățile acestor condiții de angajare” [traducere neoficială].
- 7 Articolul 44 din Condițiile de angajare prevede:
- „Următoarele sancțiuni disciplinare pot fi adoptate împotriva membrilor personalului sau a foștilor membri ai personalului cărora li se aplică prezentele condiții de angajare, care, cu intenție sau din neglijență, nu își îndeplinesc obligațiile profesionale:
- (i) directorul general sau directorul general adjunct pentru Resurse umane, buget și organizare (pentru membrii personalului aflați în gradele de salarizare A-J) sau membrul Comitetului executiv căruia îi raportează DG Resurse umane (pentru membrii personalului aflați în gradele de salarizare K-M) poate impune una dintre următoarele sancțiuni:
- avertismentul scris;
 - mustrarea scrisă;
- (ii) în plus, Comitetul executiv poate aplica una dintre următoarele sancțiuni:
- [...]
- concedierea cu sau fără preaviz [...];
 - eliminarea totală sau parțială, temporară sau permanentă, a dreptului unui membru al personalului care beneficiază de o pensie pentru limită de vârstă sau de o alocație de invaliditate de a beneficia de o astfel de pensie sau alocație [...].
- [...]” [traducere neoficială].

Normele aplicabile personalului

- 8 În temeiul articolului 21.3 din Regulamentul de procedură și al articolului 9 litera (a) din Condițiile de angajare, Comitetul executiv al BCE a adoptat „European Central Bank Staff Rules” (denumite în continuare „Normele aplicabile personalului”), al căror articol 8.3.2 prevede:

„Pe baza unui raport care prezintă faptele și împrejurările ce reprezintă neîndeplinirea obligațiilor profesionale [...], Comitetul executiv sau secretarul general al serviciilor, acționând în numele Comitetului executiv, poate decide, după caz:

- inițierea unei proceduri disciplinare pentru neîndeplinirea obligațiilor profesionale de către Comitetul executiv, pentru membrii personalului aflați într-un grad de salarizare superior gradului L, și de către secretarul general al serviciilor, care acționează în numele Comitetului executiv, pentru membrii personalului cu gradul de salarizare L sau cu un grad inferior. În cazul în care secretarul general al serviciilor, acționând în numele Comitetului executiv, decide să inițieze o procedură disciplinară, Comitetul executiv este informat de îndată cu privire la aceasta.

[...]

- neimpunerea unei sancțiuni disciplinare [...]. În cazul în care sancțiunea disciplinară aplicată este avertismentul scris sau mustrarea scrisă, directorul general sau directorul adjunct pentru resurse umane, buget și organizare (pentru membrii personalului aflați în gradele de salarizare A-J) sau membrul Comitetului executiv căruia direcția generală pentru resurse umane, buget și organizare îi raportează (pentru membrii personalului aflați în gradele salariale K-L) poate lua oricare dintre deciziile menționate anterior. Procedura disciplinară trebuie să fie inițiată în termen de cel mult cinci ani de la producerea faptelor și în anul descoperirii lor, cu excepția abaterii grave care poate conduce la concediere, ipoteză în care termenele sunt de zece ani și, respectiv, de un an [...]” [traducere neoficială].

- 9 Articolul 8.3.7 din aceste norme prevede că „[m]embrii comisiei de disciplină trebuie să acționeze cu titlu personal și să își execute obligațiile în deplină independență” [traducere neoficială].

- 10 Articolul 8.3.17 din normele menționate prevede:

„Secretarul general al serviciilor, acționând în numele Comitetului executiv, pentru membrii personalului aflați în gradul de salarizare I sau inferior, sau Comitetul executiv, pentru membrii personalului aflați într-un grad de salarizare superior gradului I, decide sancțiunea disciplinară cea mai adecvată [...]” [traducere neoficială].

Istoricul litigiului

- 11 Istoricul litigiului a fost prezentat la punctele 1-26 din hotărârea atacată după cum urmează:

„1. Reclamantul, DI, s-a alăturat personalului [BCE] în anul 1999. El exercita funcția de asistent principal informatician, încadrat în gradul de salarizare D, atunci când a făcut obiectul unei proceduri disciplinare privind cereri de rambursare, în primul rând, a unor facturi pentru prestații de fizioterapie, în al doilea rând, a unor chitanțe pentru cheltuieli de farmacie și, în al treilea rând, a unor facturi pentru meditații școlare.

2. Prin mai multe note eşalonate între 13 decembrie 2013 și 23 noiembrie 2015, societatea care gestionează regimul de asigurări de sănătate al BCE (denumită în continuare «societatea A») a informat-o pe aceasta cu privire la două serii de fapte. Pe de o parte, reclamantul i-ar fi prezentat în mod nelegal spre rambursare facturi de fizioterapie, deși acestea ar fi fost furnizate de B, o esteticiană, și, pe de altă parte, i-ar fi solicitat de asemenea rambursarea unor chitanțe false pentru cheltuieli de farmacie.
3. La 14 mai 2014, BCE a denunțat [la] Staatsanwaltschaft Frankfurt am Main (Ministerul Public din Frankfurt am Main, Germania) (denumit în continuare «Ministerul Public») faptele privind rambursarea facturilor de fizioterapie.
4. Prin decizia din 21 octombrie 2014, Comitetul executiv al BCE a decis să îl suspende pe reclamant din funcție și să rețină, pentru o perioadă maximă de patru luni, 30 % din salariul său de bază începând din luna noiembrie a anului 2014. Această decizie era motivată de informațiile furnizate de societatea A și de necesitatea de a proteja ancheta penală și măsurile disciplinare.
5. La 23 ianuarie 2015, BCE a comunicat Ministerului Public informațiile suplimentare pe care societatea A i le furnizase în ceea ce privește cererile de rambursare a chitanțelor de farmacie.
6. După audierea reclamantului la 3 februarie 2016, Direcția Generală (DG) «Resurse umane, buget și organizare» a BCE a întocmit, la 8 septembrie 2016, un «Raport privind o eventuală neîndeplinire a obligațiilor profesionale» [...], în temeiul articolului 8.3.2 din [Normele aplicabile personalului]. Acest raport reținea două serii de fapte împotriva reclamantului. În primul rând, de la 12 noiembrie 2009 până la 29 septembrie 2014, reclamantul ar fi prezentat societății A 86 de facturi referitoare la ședințe de fizioterapie prestate de B în beneficiul soției sale, al copiilor lor, precum și al lui însuși, în cuantum de 61 490 de euro, pentru care ar fi obținut o rambursare de 56 041,09 euro, deși B nu era fizioterapeută, ci esteticiană. În al doilea rând, între luna februarie a anului 2009 și luna septembrie a anului 2013, reclamantul ar fi prezentat de asemenea în mod fraudulos societății A chitanțe de farmacie scrise de mână în cuantum total de 21 289,08 euro, din care aceasta ar fi rambursat 19 427,86 euro.
7. La 12 septembrie 2016, Ministerul Public a întocmit un rechizitoriu prin care reclamantul a fost inculpat în mod oficial și trimis în judecată în fața instanței penale pentru infracțiunea de înșelăciune, în sensul articolului 263 alineatul (1) din Strafgesetzbuch (Codul penal german), și de fals în înscrisuri, în temeiul articolului 267 din același cod, pentru că a solicitat în mod nejustificat rambursarea a 71 de facturi pentru tratamente de fizioterapie. În același rechizitoriu, Ministerul Public a clasat cauza, în conformitate cu articolul 154 din Strafprozessordnung (Codul de procedură penală german), sub aspectul referitor la chitanțele de farmacie, în măsura în care faptele imputate necesitau încă măsuri de cercetare judecătorească de anvergură.
8. La 18 noiembrie 2016, secretarul general al serviciilor BCE, «acționând în numele Comitetului executiv», a deschis o procedură disciplinară împotriva reclamantului pentru o neîndeplinire prezumată a obligațiilor sale profesionale care necesita sesizarea comisiei de disciplină și i-a solicitat acesteia din urmă să emită un aviz în conformitate cu articolul 8.3.15 din [Normele aplicabile personalului]. Această procedură, deschisă având în vedere [«raportul privind o eventuală neîndeplinire a obligațiilor profesionale» din 8 septembrie 2016], privea faptele referitoare la facturile de fizioterapie și la chitanțele de farmacie.

9. Comisia de disciplină a schimbat mai multe scrisori cu reclamantul și l-a audiat la 13 februarie 2017.
10. La 5 septembrie 2017, DG «Resurse umane, buget și organizare» din cadrul BCE a întocmit un al doilea «raport privind o eventuală neîndeplinire a obligațiilor profesionale», în temeiul articolului 8.3.2 din [Normele aplicabile personalului]. Acest raport privea facturile aferente meditațiilor școlare pentru cei doi copii ai reclamantului, a căror rambursare a solicitat-o în temeiul articolului 3.8.4 din [Normele aplicabile personalului] în anii 2010, 2012 și 2014 și, din nou, în luna ianuarie a anului 2017. Potrivit acestui raport, exista o suspiciune rezonabilă că facturile emise de profesoara particulară C pentru meditații nu erau sincere și veritabile.
11. Având în vedere [al doilea raport menționat], secretarul general al serviciilor, «acționând în numele Comitetului executiv», a decis, la 19 septembrie 2017, să extindă la aceste fapte mandatul comisiei de disciplină.
12. La 12 octombrie 2017, BCE a denunțat Ministerului Public aspectul cauzei referitor la facturile pentru meditații.
13. Comisia de disciplină i-a audiat pe reclamant și pe soția sa la 17 octombrie 2017.
14. La 18 octombrie 2017, o secție penală a Landgericht Frankfurt am Main (Tribunalul Regional din Frankfurt am Main, Germania) a achitat reclamantul de acuzațiile referitoare la facturile de fizioterapie pentru «motive de fapt», întrucât instanța a dobândit convingerea, «la finalul ședinței [...], că faptele imputate în rechizitoriu nu [erau] dovedite».
15. La 11 aprilie 2018, comisia de disciplină și-a prezentat avizul. Mai întâi, aceasta a considerat că neautenticitatea facturilor de fizioterapie nu era suficient dovedită, dar că reclamantul știa că B nu era fizioterapeută, ci esteticiană, sau că ar fi trebuit cel puțin să își pună întrebări cu privire la calificarea sa. În continuare, comisia de disciplină a considerat că faptele aflate la originea criticilor privind prezentarea chitanțelor de farmacie și facturile pentru meditații nu erau suficient dovedite și că procedura trebuia închisă în această privință, sub rezerva redeschiderii acesteia în cazul în care ar fi prezentate noi probe. Având în vedere ceea ce precedea, comisia de disciplină a recomandat aplicarea în privința reclamantului a unei sancțiuni constând într-o reducere temporară a salariului, de 400 de euro pe lună, timp de 12 luni.
16. După ce reclamantul și-a prezentat observațiile cu privire la avizul comisiei de disciplină din 11 aprilie 2018, secretarul general al serviciilor i-a notificat o decizie a Comitetului executiv din 10 iulie 2018 de a exercita în speță el însuși autoritatea disciplinară (denumită în continuare «decizia din 10 iulie 2018»).
17. Secretarul general al serviciilor a notificat ulterior reclamantului un proiect de decizie a Comitetului executiv având ca obiect concedierea sa fără preaviz. A urmat un schimb de scrisori.
18. La 7 mai 2019, Comitetul executiv a decis concedierea reclamantului fără preaviz [prin] decizia [de concediere în litigiu].

19. În primul rând, Comitetul executiv a considerat, pe de o parte, că, «[t]imp de aproape cinci ani, [reclamantul] a manifestat o indiferență totală și persistentă cu privire la aspectul dacă [B] avea calificările necesare pentru a furniza servicii de fizioterapie, în pofida motivelor clare și obiective de a se interesa cu privire la calificările sale», și, pe de altă parte, că a «ascuns în mod activ o parte din informații» societății A și BCE.
20. În al doilea rând, în ceea ce privește chitanțele de farmacie, în număr de peste 500, Comitetul executiv a apreciat că reclamantul nu putea să nu își fi dat seama că întocmirea lor sub o formă manuscrisă era foarte neobișnuită în Germania și că existau indicii obiective care dovedeau că acestea nu erau sincere și veritabile.
21. În al treilea rând, în ceea ce privește facturile pentru meditații, Comitetul executiv a constatat printre altele că numărul fiscal care figura pe acestea era aproape identic cu cel menționat pe facturile de fizioterapie și că administrația financiară din Frankfurt am Main (Germania) a confirmat că nu era real. Comitetul executiv a observat de asemenea că adresa lui C indicată pe aceste facturi era la rândul său aproape identică cu cea a lui B. BCE a estimat, prin urmare, că era foarte improbabil ca reclamantul să nu fi sesizat aceste similitudini. În consecință, Comitetul executiv a considerat că reclamantul a prezentat în vederea rambursării facturi pentru meditații care nu erau sincere și veritabile.
22. Având în vedere tot ceea ce precedă, Comitetul executiv a arătat în esență că dreptul de a solicita rambursarea cheltuielilor medicale și pentru meditații nu însemna că membrii personalului puteau să nu țină seama de împrejurări care afectau eliberarea de facturi sau de chitanțe care erau de așa natură încât orice persoană rezonabil de prudentă și-ar fi pus întrebări cu privire la aspectul dacă aceste facturi sau chitanțe constituiau o documentație adecvată care să confere dreptul la rambursarea lor. În prezența unor asemenea împrejurări, Comitetul executiv a estimat că le revenea membrilor personalului cel puțin sarcina de a informa în mod spontan administrația și de a coopera cu aceasta. Prin urmare, Comitetul executiv a ajuns la concluzia că reclamantul era vinovat, în primul rând, de încălcarea obligației sale de loialitate față de instituție, în al doilea rând, de neîndeplinirea obligației sale de a respecta valorile comune ale BCE și de a-și desfășura viața profesională și privată în acord cu statutul acesteia, în al treilea rând, de faptul că, în mod continuu, nu și-a îndeplinit obligația de a proteja interesele financiare ale instituției și, în al patrulea rând, de a fi riscat reputația băncii.
23. Între timp, la 30 aprilie 2019, Ministerul Public l-a informat pe reclamant că ancheta referitoare la facturile pentru meditații era închisă, în temeiul articolului 170 alineatul (2) din Codul de procedură penală, pentru motivul că nu existau suficiente suspiciuni pentru a declanșa acțiunea penală.
24. Prin scrisoarea din aceeași zi, înregistrată de BCE la 15 mai 2019, Ministerul Public a informat de asemenea BCE că această anchetă a fost clasată. În această scrisoare, Ministerul Public adăuga că cercetările au arătat că nu exista o înregistrare oficială a lui C și că numărul fiscal care figura pe facturile sale nu fusese atribuit. Cu toate acestea, Ministerul Public considera că nu se putea exclude ca facturile în discuție să fi fost emise și plătite de persoana acuzată și că informațiile false pe care le conțineau puteau fi explicate prin «alte motive».
25. Prin scrisoarea din 12 iunie 2019, reclamantul l-a informat pe secretarul general al serviciilor în legătură cu rezultatul procedurii desfășurate de Ministerul Public cu privire la facturile de meditații și a solicitat ca BCE să își revizuiască decizia de concediere.

26. Prin scrisoarea din 26 iunie 2019, secretarul general al serviciilor l-a informat pe reclamant cu privire la decizia Comitetului executiv din 25 iunie 2019 de a nu redeschide procedura disciplinară [...]. Această decizie se întemeiază pe două motive. Mai întâi, BCE a arătat că Ministerul Public trebuia să cerceteze dacă faptele invocate constituiau o încălcare a dreptului penal german în raport cu criteriile de probă aplicabile procedurilor penale, în timp ce ea trebuia să cerceteze dacă faptele invocate constituiau o încălcare a propriilor norme în materie de angajare având în vedere criteriile de probă diferite aplicabile procedurilor disciplinare. În continuare, aceasta a arătat că Ministerul Public a confirmat că nu exista o înregistrare oficială a lui C și că numărul fiscal care figura pe facturi nu era real.”

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 12 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 18 iulie 2019, recurentul a introdus o acțiune având ca obiect anularea deciziilor în litigiu, reintegrarea sa, precum și repararea prejudiciului moral pe care pretinde că l-a suferit din cauza acestor decizii și a duratei procedurii disciplinare.
- 13 În susținerea concluziilor sale în anulare, recurentul a invocat în mod formal nouă motive, însă Tribunalul, având în vedere conținutul cererii introductive, le-a enumerat ca fiind zece, întemeiate, primul, pe necompetența autorului deciziilor în litigiu, al doilea, pe încălcarea articolului 8.3.2 din Normele aplicabile personalului și a principiului securității juridice, al treilea, pe încălcarea adagiului „penalul ține în loc procedura disciplinară”, a principiului bunei administrări și a obligației de solitudine, al patrulea, pe încălcarea articolului 8.3.7 din Normele aplicabile personalului și a principiului imparțialității consacrat la articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), al cincilea, pe încălcarea dreptului la apărare, al șaselea, pe erori vădite de apreciere, al șaptelea, pe încălcarea dreptului la prezumția de nevinovăție și a articolului 48 din cartă, al optulea, pe încălcarea termenului rezonabil și a obligației de solitudine, al nouălea, pe încălcarea obligației de motivare și, al zecelea, formulat cu titlu subsidiar, pe încălcarea principiului proporționalității.
- 14 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins cele zece motive invocate și, în consecință, concluziile în anulare, al doilea și al treilea capăt de cerere, precum și, pe cale de consecință, acțiunea în totalitate.

Concluziile părților

- 15 Recurentul solicită Curții:
- anularea hotărârii atacate;
 - anularea deciziilor în litigiu;
 - în orice caz, obligarea BCE la repararea prejudiciului său moral, evaluat la 20 000 de euro;
 - obligarea BCE la plata cheltuielilor de judecată efectuate în fața Tribunalului și a Curții.
- 16 BCE solicită Curții:
- respingerea în totalitate a recursului și

– obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

- 17 Recurentul invocă cinci motive în susținerea recursului formulat, întemeiate, primul, pe o eroare de drept în ceea ce privește competența autorului deciziilor în litigiu, al doilea, care cuprinde două aspecte, pe o eroare de drept privind articolul 8.3.2 din Normele aplicabile personalului și principiul securității juridice, al treilea, pe încălcarea dreptului la prezumția de nevinovăție și a articolului 48 din cartă, al patrulea, pe încălcarea articolului 8.3.7 din aceste norme și a principiului imparțialității și, al cincilea, pe încălcarea obligației de control jurisdicțional.

Cu privire la primul motiv

Argumentația părților

- 18 Prin intermediul primului motiv, care privește punctele 45-53 din hotărârea atacată, recurentul susține că Tribunalul a respins în mod eronat primul său motiv invocat în primă instanță, întemeiat pe incompetența Comitetului executiv de a adopta deciziile în litigiu.
- 19 În primul rând, recurentul arată că decizia din 10 iulie 2018, deși putea fi considerată un act individual, a modificat, retrăgând delegarea conferită responsabilului-șef pentru servicii, un act general, și anume articolul 8.3.17 din Normele aplicabile personalului. Or, având în vedere dubla natură a unei astfel de decizii, ar fi trebuit să fie consultat comitetul pentru personal.
- 20 În al doilea rând, recurentul susține că interpretarea Tribunalului potrivit căreia Comitetul executiv poate modifica cu titlu individual norma stabilită la acest articol retrăgând respectiva delegare implică faptul că repartizarea competențelor în cadrul BCE nu este clar definită, contrar cerințelor din Hotărârea din 9 iulie 2008, Kuchta/BCE (F-89/07, EU:F:2008:97, punctul 62). În consecință, nu ar fi fost respectate principiul securității juridice și normele privind buna administrare, fără ca împrejurarea că recurentul a fost informat cu privire la decizia din 10 iulie 2018 să fie suficientă pentru a remedia această situație.
- 21 În al treilea rând, recurentul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că acesta nu fusese privat de nicio garanție, dat fiind că adoptarea unei decizii de către un organ colegial, deși constituie o garanție de imparțialitate, nu oferă toate garanțiile legale.
- 22 BCE apreciază că primul motiv trebuie respins ca inadmisibil și, în orice caz, ca nefondat.
- 23 În această privință, recurentul nu ar identifica cu suficientă precizie punctele criticate din hotărârea atacată, s-ar limita să repete punctul de vedere expus în primă instanță și ar urmări să conteste constatări de fapt ale Tribunalului potrivit cărora decizia din 10 iulie 2018 nu a condus la o modificare a Normelor aplicabile personalului.
- 24 Pe fond, BCE contestă argumentația recurentului, susținând printre altele că în decizia din 10 iulie 2018 Comitetul executiv nu a modificat articolul 8.3.17 din aceste norme și s-a limitat să aplice ceea ce este inerent acestei dispoziții.

Aprecierea Curții

- 25 Cu titlu introductiv, din articolul 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE, din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și din articolul 168 alineatul (1) litera (d) și din articolul 169 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții rezultă că un recurs trebuie să indice cu precizie punctele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului în cauză (Hotărârea din 15 decembrie 2022, Picard/Comisia, C-366/21 P, EU:C:2022:984, punctul 52 și jurisprudența citată).
- 26 În speță, contrar celor susținute de BCE, recursul indică cu precizie punctele criticate din hotărârea atacată în cadrul primului motiv, precum și motivele pentru care aceste puncte ar fi, potrivit recurentului, eronate, permițând Curții să își exercite controlul de legalitate.
- 27 În plus, în măsura în care BCE reproșează recurentului că se limitează să repete argumentele pe care le-a prezentat în fața Tribunalului și că solicită astfel o simplă reexaminare a acestor argumente, este necesar să se arate că, prin intermediul acestui motiv, recurentul contestă interpretarea și aplicarea dreptului Uniunii de către Tribunal.
- 28 Or, dacă un recurent contestă interpretarea sau aplicarea dreptului Uniunii de către Tribunal, aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi rediscutate în cadrul procedurii de recurs. Într-adevăr, dacă un recurent nu ar putea să se întemeieze astfel în recurs pe motive și pe argumente utilizate deja în fața Tribunalului, procedura de recurs ar fi lipsită de o parte din sensul său (Hotărârea din 15 iulie 2021, DK/SEAE, C-851/19 P, EU:C:2021:607, punctul 33 și jurisprudența citată).
- 29 În sfârșit, așa cum a arătat domnul avocat general la punctul 27 din concluzii, contrar a ceea ce pare să sugereze BCE, stabilirea naturii juridice a unui act adoptat de administrație în temeiul reglementării Uniunii aplicabile și a efectelor produse de acesta constituie chestiuni de drept supuse controlului Curții.
- 30 Rezultă că primul motiv de recurs este admisibil.
- 31 În ceea ce privește temeinicia acestui motiv, în primul rând, argumentația recurentului potrivit căreia adoptarea deciziei din 10 iulie 2018 impunea consultarea prealabilă a comitetului pentru personal se întemeiază pe premisa că, în temeiul articolului 8.3.17 din Normele aplicabile personalului, Comitetul executiv și-a declinat competența pe care i-o conferă articolul 44 punctul (ii) din Condițiile de angajare de a impune el însuși o sancțiune disciplinară precum concedierea membrilor personalului BCE aflați în gradul de salarizare I sau inferior. Prin urmare, trebuie să se stabilească dacă, sub imperiul acestor norme, adoptate de Comitetul executiv însuși și care, așa cum reiese din articolul 21.3 din Regulamentul de procedură, pun în aplicare Condițiile de angajare, Comitetul executiv rămânea competent să impună sancțiunea concedierii.
- 32 În această privință, pe de o parte, modul de redactare a articolului 8.3.17 din normele menționate, în special termenii „în numele Comitetului executiv” care figurează în acesta, evidențiază în mod clar că deciziile responsabilului-șef pentru servicii în materie disciplinară le exprimă pe cele ale Comitetului executiv, care își asumă pe deplin răspunderea pentru ele și căruia acestea îi sunt imputabile din punct de vedere juridic, așa cum a statuat în mod întemeiat Tribunalul la

punctul 49 din hotărârea atacată și pe care recurentul nu îl contestă în recursul său. Astfel, deciziile adoptate de secretarul general al serviciilor în temeiul acestei dispoziții păstrează statutul de decizii care le exprimă pe cele ale Comitetului executiv.

- 33 Așadar, din interpretarea literală a acestui articol 8.3.17 reiese că, contrar premisei aflate la baza argumentației recurentului, prin adoptarea dispoziției menționate, Comitetul executiv nu a transferat o competență decizională proprie către secretarul general al serviciilor care l-ar împiedica să decidă el însuși, într-un caz particular, sancțiunea cea mai adecvată care trebuie aplicată membrilor personalului.
- 34 Pe de altă parte, în ceea ce privește interpretarea contextuală și teleologică a articolului 8.3.17 din Normele aplicabile personalului, articolul 8.3.2 din aceste norme prevede că Comitetul executiv, pentru membrii personalului aflați într-un grad de salarizare inferior gradului L, sau, „în numele Comitetului executiv”, secretarul general al serviciilor, pentru membrii personalului aflați în acest grad sau într-un grad inferior, poate decide inițierea unei proceduri disciplinare. Potrivit articolului 8.3.2 amintit, în cazul în care procedura este deschisă de secretarul general al serviciilor, Comitetul executiv trebuie să fie informat de îndată cu privire la aceasta.
- 35 Așa cum a arătat în esență domnul avocat general la punctele 60 și 62 din concluzii, rezultă că obligația de informare menționată urmărește să permită Comitetului executiv, dacă este cazul, să intervină în procedură și să decidă el însuși sancțiunea disciplinară. O asemenea posibilitate de intervenție a Comitetului executiv într-o procedură deschisă de secretarul general al serviciilor este, așadar, inerentă sistemului de abilitare stabilit la articolul 8.3.17 din normele menționate.
- 36 Articolul 44 punctul (ii) din Condițiile de angajare rezervă într-adevăr Comitetului executiv, în calitate de autoritate colegială, aplicarea celor mai grave sancțiuni, dintre care numai două sancțiuni, mai puțin severe, și anume avertismentul scris și mustrarea scrisă, pot fi aplicate de o singură persoană, respectiv directorul general pentru Resurse umane sau un membru al Comitetului executiv, în funcție de gradul membrilor personalului în cauză, ceea ce rezultă de asemenea din articolul 8.3.2 menționat.
- 37 Astfel, așa cum a arătat domnul avocat general la punctul 58 din concluzii, nu se poate considera că, prin adoptarea acestui articol 8.3.17, Comitetul executiv a renunțat la competența sa decizională cu privire la deciziile individuale în materie de sancțiuni disciplinare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 mai 2005, Tralli/BCE, C-301/02 P, EU:C:2005:306, punctele 60 și 61).
- 38 În această privință, după cum a amintit Tribunalul în mod întemeiat la punctul 49 din hotărârea atacată, instituțiile, oficiile și agențiile Uniunii dispun de o largă putere de apreciere pe plan intern pentru a se organiza în funcție de misiunile și de nevoile lor. Necesitatea de a asigura capacitatea de funcționare a organului de decizie corespunde de asemenea unui principiu inerent oricărui sistem instituțional (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 mai 2005, Tralli/BCE, C-301/02 P, EU:C:2005:306, punctele 58 și 59, precum și jurisprudența citată).
- 39 Din considerațiile care precedă rezultă că Comitetul executiv rămâne competent, sub imperiul Normelor aplicabile personalului, să exercite el însuși competența disciplinară în privința membrilor personalului aflați în gradul de salarizare I sau inferior precum recurentul, astfel cum a decis acesta în ceea ce îl privește pe cel din urmă, prin decizia din 10 iulie 2018.
- 40 Rezultă de aici că această decizie nu are dublă natură și că adoptarea sa nu impunea consultarea comitetului pentru personal.

- 41 În al doilea rând, în ceea ce privește aspectul dacă, după cum susține recurentul, o asemenea interpretare are ca efect faptul că repartizarea competențelor în materie disciplinară în cadrul BCE nu ar fi clar definită, ceea ce ar conduce la o încălcare a principiului securității juridice și a normelor privind buna administrare, trebuie amintit că acest principiu impune ca o reglementare a Uniunii să permită persoanelor interesate să cunoască cu exactitate întinderea obligațiilor pe care le instituie în sarcina acestora, întrucât justițiabilii trebuie să aibă posibilitatea să își cunoască în mod neechivoc drepturile și obligațiile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, *Stichting Rookpreventie Jeugd* și alții, C-160/20, EU:C:2022:101, punctul 41).
- 42 Principiul menționat și transparența necesară a deciziilor administrative impun, în principiu, ca repartizarea competențelor și deciziile de abilitare în cadrul instituțiilor să fie publicate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 septembrie 1986, *AKZO Chemie* și *AKZO Chemie UK/Comisia*, 5/85, EU:C:1986:328, punctul 39).
- 43 Or, așa cum a amintit Tribunalul la punctul 50 din hotărârea atacată, articolul 8.3.17 din Normele aplicabile personalului este publicat, iar BCE a justificat alegerea de a nu face publică decizia din 10 iulie 2018 în interesul recurentului, o asemenea alegere nefiind contestată de acesta din urmă în recursul formulat.
- 44 În plus, având în vedere modul său de redactare și contextul său, așa cum au fost analizate la punctele 31-37 din prezenta hotărâre, acest articol 8.3.17 este suficient de clar, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 73 din concluzii, pentru a permite membrilor personalului să înțeleagă că sancțiunile disciplinare sunt întotdeauna impuse în numele Comitetului executiv, care își asumă răspunderea pentru acestea, și că, dacă este cazul, Comitetul executiv poate interveni într-o procedură disciplinară pentru a impune o astfel de sancțiune.
- 45 În consecință, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat, la punctele 45 și 51 din hotărârea atacată, că, sub imperiul Normelor aplicabile personalului, Comitetul executiv nu avea obligația, anterior adoptării deciziei din 10 iulie 2018 și a deciziei în litigiu de concediere care nu modificaseră aceste norme, să consulte comitetul pentru personal.
- 46 În al treilea rând, argumentația recurentului potrivit căreia Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, la punctul 52 din hotărârea atacată, că acesta din urmă nu a fost privat de nicio garanție ca urmare a adoptării deciziilor în litigiu de către Comitetul executiv trebuie înlăturată ca inoperantă. Astfel, aprecierea Tribunalului care figurează la acest punct are un caracter neesențial.
- 47 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul unui recurs, criticile îndreptate împotriva motivelor neesențiale ale unei hotărâri a Tribunalului nu pot determina anularea acestei hotărâri și trebuie, prin urmare, să fie înlăturate ca inoperante (Hotărârea din 21 octombrie 2021, *Parlamentul/UZ*, C-894/19 P, EU:C:2021:863, punctul 80 și jurisprudența citată).
- 48 Având în vedere cele de mai sus, primul motiv trebuie respins.

Cu privire la al doilea motiv

Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv

– Argumentația părților

- 49 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, recurentul susține că, la punctele 93-96 din hotărârea atacată, Tribunalul a efectuat o calificare juridică eronată a faptelor în raport cu noțiunea de „descoperire a faptelor” prevăzută la articolul 8.3.2 din Normele aplicabile personalului, care l-a determinat să respingă în mod eronat al doilea motiv invocat în primă instanță, întemeiat pe încălcarea acestei dispoziții și a principiului securității juridice. Aceeași eroare de drept ar afecta punctele 132 și 241 din hotărârea respectivă.
- 50 În această privință, recurentul susține că dosarul său personal nu cuprindea nici „plăți”, nici „dovezi de plată”, că faptele, așa cum sunt cunoscute pe baza acestui dosar, fuseseră în totalitate disponibile până cel mai târziu în luna octombrie 2014 și că BCE era astfel în măsură să efectueze, la acea dată, aprecierea *prima facie* impusă de noțiunea de „descoperire a faptelor”, lucru pe care nu l-a efectuat. De aici ar rezulta că, în mod contrar celor statuate de Tribunal la punctele menționate, faptele referitoare la facturile pentru meditații erau prescrise la data inițierii, la 19 septembrie 2017, a procedurii disciplinare sub aspectul referitor la acestea. În plus, recurentul contestă aprecierea Tribunalului potrivit căreia caracterul sensibil al datelor din dosarul său personal avea un impact în această privință și susține că pentru comisia de disciplină nu exista un motiv real pentru a efectua o examinare aprofundată a acestui dosar.
- 51 În memoriul său în replică, recurentul adaugă că, făcând referire la facturile pentru meditații în legătură cu aprecierea afirmației potrivit căreia el îi plătea lui B în numerar, în vederea calificării acestei noțiuni drept „descoperire a faptelor”, Tribunalul nu numai că a interpretat în mod eronat articolul 8.3.2 menționat, dar a denaturat și dosarul.
- 52 BCE susține că acest aspect trebuie respins ca inadmisibil și, în subsidiar, ca nefondat.

– Aprecierea Curții

- 53 De la bun început, trebuie amintit că, în cadrul recursului, Curtea nu are competența să se pronunțe asupra situației de fapt și nici, în principiu, să examineze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acesteia. Astfel, din moment ce aceste probe au fost obținute în mod legal și au fost respectate principiile generale de drept și normele de procedură aplicabile în materia sarcinii și administrării probelor, numai Tribunalul are competența de a aprecia valoarea care trebuie să fie atribuită elementelor care i-au fost prezentate, cu excepția cazului denaturării acestora (Hotărârea din 26 mai 2005, Tralli/BCE, C-301/02 P, EU:C:2005:306, punctul 78, precum și Hotărârea din 30 iunie 2022, Camerin/Comisia, C-63/21 P, nepublicată, EU:C:2022:516, punctul 32 și jurisprudența citată). Odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă să exercite un control asupra calificării juridice a acestor fapte și asupra consecințelor juridice care au fost stabilite de Tribunal pe baza acestora (Hotărârea din 18 iunie 2020, Comisia/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punctul 93 și jurisprudența citată).
- 54 În speță, trebuie arătat că, deși recurentul invocă o calificare eronată a faptelor care se încadrează în noțiunea de „descoperire a faptelor” care determină curgerea termenului de prescripție, el nu contestă, în schimb, interpretarea pe care Tribunalul a dat-o acestei noțiuni la punctul 64 din

hotărârea atacată, potrivit căreia „trebuie să se admită [...] că descoperirea faptelor în sensul articolului 8.3.2 din [Normele aplicabile personalului] se situează la momentul la care faptele cunoscute sunt suficiente pentru a permite o apreciere *prima facie* a existenței unei neîndepliniri a obligațiilor profesionale”.

- 55 Astfel, prin argumentația sa, el urmărește doar să arate că faptele suficiente pentru a permite o asemenea apreciere erau cunoscute înainte de luna octombrie 2014, pretinzând că facturile pentru meditații se aflau în dosarul său personal și că acest dosar nu conținea dovezi de plată.
- 56 Or, printr-o asemenea argumentație, recurentul urmărește să obțină o simplă reexaminare a cererii sale introductive, ceea ce nu este de competența Curții (Hotărârea din 15 iulie 2021, DK/SEAE, C-851/19 P, EU:C:2021:607, punctul 32 și jurisprudența citată).
- 57 Pe de altă parte, în măsura în care o asemenea argumentație urmărește să conteste faptele astfel cum au fost constatate și apreciate de Tribunal, o atare argumentație este de asemenea inadmisibilă în temeiul jurisprudenței citate la punctul 53 din prezenta hotărâre.
- 58 În sfârșit, în măsura în care recurentul susține în memoriul său în replică faptul că Tribunalul a „denaturat dosarul”, este suficient să se amintească aspectul că, potrivit articolului 127 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 190 alineatul (1) din acest regulament, pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se întemeiază pe elemente de drept și de fapt care au apărut în cursul procedurii. Or, din moment ce recurentul putea invoca o asemenea denaturare în recursul său, un astfel de argument este inadmisibil.
- 59 Având în vedere cele ce precedă, trebuie să se respingă primul aspect al celui de al doilea motiv.

Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv

– Argumentația părților

- 60 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, formulat cu titlu subsidiar, recurentul susține că Tribunalul, la punctele 98-100 și 203 din hotărârea atacată, în măsura în care acest din urmă punct se referă la punctul 99 din hotărârea menționată, în primul rând, a adăugat elemente la decizia de concediere în litigiu și și-a depășit competența, considerând că prescrierea primului și a celui de al doilea aspect al cauzei nu era suficientă pentru admiterea celui de al doilea motiv invocat în primă instanță în ansamblul său și pentru anularea acestei decizii. Astfel, recurentul susține că nimic nu explica în această decizie, în special în ceea ce privește principiul proporționalității, motivul pentru care fiecare dintre cele trei serii de fapte ar fi deteriorat în mod iremediabil relația lor de încredere și ar fi fost suficient pentru a justifica o concediere.
- 61 În al doilea rând, Tribunalul nu ar fi răspuns la criticile pe care recurentul le-a formulat la punctul 158 din cererea sa introductivă, în cadrul celui de al zecelea motiv invocat în primă instanță, potrivit căreia BCE nu a explicat de ce fiecare dintre aceste trei serii de fapte a deteriorat în mod iremediabil respectiva relație în raport cu principiul menționat.

62 În memoriul său în replică, recurentul precizează că el contestă neluarea în considerare a principiului proporționalității în procesul decizional și că Tribunalul s-a pronunțat *ultra petita*, adăugând o motivare pe care nu o cuprindea decizia de concediere în litigiu și calificând pierderea încrederii drept circumstanță agravantă la punctele 212-241 din hotărârea atacată.

63 BCE solicită respingerea acestui aspect.

– *Aprecierea Curții*

64 Pe de o parte, în ceea ce privește argumentația recurentului întemeiată pe omisiunea Tribunalului de a răspunde la criticile pe care le-a ridicat la punctul 158 din cererea sa introductivă, în cadrul celui de al zecelea motiv invocat în primă instanță, aceasta trebuie respinsă ca nefondată. Astfel, Tribunalul a răspuns, la punctele 208-214 din hotărârea atacată, la critica potrivit căreia circumstanța agravantă referitoare la pierderea legăturii de încredere care figurează în decizia de concediere în litigiu nu era distinctă de încălcările care îi erau reproșate în sine și era vădit eronată. Tribunalul a examinat de asemenea, la punctele 98 și 99 din această hotărâre, critica potrivit căreia BCE nu a explicat în ce mod fiecare dintre cele trei serii de fapte, privită în mod izolat, „a deteriorat în mod iremediabil relația de încredere”, astfel cum admite însuși recurentul la punctul 38 din recursul formulat. De altfel, Tribunalul a controlat proporționalitatea deciziei de concediere în litigiu în raport cu încălcările rezultate din faptele referitoare la facturile pentru meditații în cadrul acestui al zecelea motiv, respins la punctul 244 din hotărârea atacată, și a verificat caracterul suficient al motivării deciziei menționate, la punctele 182-193 din hotărârea menționată, necontestate în cadrul prezentului recurs.

65 Pe de altă parte, în ceea ce privește critica îndreptată împotriva punctului 99 din hotărârea atacată, trebuie să se constate că reproșul recurentului se întemeiază pe o citire izolată a acestui punct. Astfel, la punctul 98 din hotărârea atacată, Tribunalul a expus motivele reținute de BCE în decizia de concediere în litigiu pentru a explica rațiunea pentru care trebuia să se considere că fiecare dintre cele trei aspecte ale cauzei a afectat în mod ireversibil încrederea care stă la baza relației sale cu personalul său.

66 În rest, argumentația recurentului potrivit căreia Tribunalul ar fi adăugat elemente la decizia de concediere în litigiu, și-ar fi depășit competența și s-ar fi pronunțat *ultra petita* trebuie înlăturată ca inadmisibilă, conform jurisprudenței citate la punctul 25 din prezenta hotărâre. Astfel, acesta din urmă nu indică cu precizia impusă de jurisprudența amintită elementele pe care, în opinia sa, Tribunalul le-ar fi adăugat la această decizie și nici motivele pentru care și-ar fi depășit competența sau s-ar fi pronunțat *ultra petita*.

67 Rezultă că al doilea aspect al celui de al doilea motiv și, prin urmare, acest al doilea motiv în totalitate trebuie respinse.

Cu privire la al treilea motiv

Argumentația părților

68 Prin intermediul celui de al treilea motiv, recurentul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a respins, la punctele 119-121, 124, 125 și 132 din hotărârea atacată, al șaptelea motiv invocat în primă instanță, întemeiat pe încălcarea dreptului la prezumția de

nevinovăție și a articolului 48 din cartă, această eroare de drept afectând în același mod punctele 163 și 164 din hotărârea menționată. Deși decizia de concediere în litigiu nu i-a imputat recurentului în mod formal răspunderea pentru faptul că facturile pentru meditații nu erau sincere și veritabile, această decizie le-ar fi calificat drept neautentice, iar deciziile în litigiu s-ar întemeia în mod necesar pe acest fapt, în timp ce urmărirea penală îndreptată împotriva sa pentru aceleași fapte fusese clasată în lipsa unor suspiciuni de vinovăție.

- 69 În acest mod, printr-o denaturare vădită a dosarului și a acestor decizii, Tribunalul nu a considerat că neautenticitatea acestor facturi era o condiție esențială a concedierii sale, le-a calificat drept „inadecvate” și nu a luat în considerare faptul că BCE fusese informată că nu putea exista nicio suspiciune de fraudă, astfel încât facturile menționate nu puteau fi considerate neautentice. Tribunalul ar fi apreciat în mod eronat că dreptul său la prezumția de nevinovăție nu a fost încălcat prin adoptarea deciziilor în litigiu.
- 70 În memoriul său în replică, recurentul adaugă că, prin decizia de a închide ancheta, Ministerul Public a apreciat în mod necesar că facturile pentru meditații nu puteau fi considerate falsificate și că BCE susține în mod eronat că respectivul minister public a confirmat lipsa înregistrării profesoarei particulare C, precum și a unui număr fiscal.
- 71 BCE solicită respingerea acestui motiv.

Aprecierea Curții

- 72 Mai întâi, prin argumentația dezvoltată în susținerea celui de al treilea motiv, recurentul urmărește în realitate să obțină o nouă apreciere a faptelor și a elementelor de probă de către Curte, în special a deciziilor în litigiu și a constatărilor Ministerului Public, ceea ce, astfel cum reiese din jurisprudența citată la punctul 53 din prezenta hotărâre, nu este de competența sa în cadrul recursului, cu excepția cazului denaturării acestora.
- 73 În continuare, în ceea ce privește o asemenea denaturare, potrivit unei jurisprudențe constante, recurentul trebuie să indice în mod precis elementele care ar fi fost denaturate de Tribunal, precum și să demonstreze erorile de analiză care, în opinia sa, ar fi condus Tribunalul la această denaturare. În plus, o denaturare trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile dosarului, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor (Hotărârea din 1 august 2022, Kerstens/Comisia, C-447/21 P, nepublicată, EU:C:2022:612, punctul 48 și jurisprudența citată).
- 74 De asemenea, potrivit unei jurisprudențe constante, controlul efectuat de Curte în cadrul aprecierii unui motiv întemeiat pe denaturarea unui element de probă se limitează la verificarea faptului că Tribunalul, bazându-se pe respectivul element, nu a depășit în mod vădit limitele unei aprecieri rezonabile a acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 noiembrie 2019, LS Cable & System/Comisia, C-596/18 P, nepublicată, EU:C:2019:1025, punctul 25, precum și Hotărârea din 23 martie 2023, PV/Comisia, C-640/20 P, EU:C:2023:232, punctul 134 și jurisprudența citată).
- 75 În speță, recurentul susține în esență că Tribunalul a denaturat dosarul și deciziile în litigiu atunci când a calificat facturile pentru meditații, la punctul 120 din hotărârea atacată, drept „inadecvate”. Potrivit recurentului, Tribunalul ar fi trebuit să constate că neautenticitatea lor era o condiție esențială a concedierii sale și că, în urma clasării anchetei penale pentru înșelăciune îndreptate împotriva sa și a constatărilor Ministerului Public, BCE nu mai putea considera aceste facturi ca fiind neautentice.

76 La punctele 119 și 120 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat următoarele:

„119. În speță, reclamantul făcea obiectul unei anchete pentru înșelăciune în sensul articolului 263 alineatul (1) din Codul penal german în ceea ce privește facturile pentru meditații. Or, în decizia sa de concediere, Comitetul executiv a reținut împotriva acestuia faptul că nu a evidențiat similitudinile dintre numerele fiscale și adresele care figurează pe facturile de fizioterapie de la B și pe cele de meditații de la C, în condițiile în care din similitudinile respective se putea deduce că acestea din urmă nu erau sincere și veritabile. [...] De asemenea, în prezența unor împrejurări obiective care dădeau naștere unor îndoieli cu privire la dreptul la rambursarea menționată, Comitetul executiv a considerat că revenea membrului personalului în cauză cel puțin sarcina de a informa administrația cu privire la aceasta. [...]

120. În consecință, [...] BCE a considerat că facturile prezentate de reclamant erau inadecvate pentru rambursarea cheltuielilor pentru meditații, fără a-i imputa în mod formal răspunderea pentru faptul că nu erau sincere și veritabile. [BCE] s-a limitat în decizia sa de concediere, în esență, la sancționarea unei neglijențe care i s-a părut deosebit de gravă fiind vorba despre un agent al unei instituții financiare. Această decizie nu cuprinde astfel nicio constatare a vinovăției reclamantului în raport cu infracțiunea de înșelăciune care făcea obiectul anchetei penale (a se vedea în acest sens Curtea EDO, Hotărârea din 25 august 1987, Englert împotriva Germaniei, CE:ECHR:1987:0825JUD001028283, punctul 39) și se înscrie în cadrul autonomiei calificării juridice de către administrație a unei abateri disciplinare în raport cu sancțiunea penală privind aceleași fapte.”

77 Or, întrucât aceste două puncte cuprind astfel un rezumat fidel al conținutului punctelor 29-32 din decizia de concediere în litigiu, ele nu evidențiază nicio denaturare a acestora din urmă.

78 Pe de altă parte, reiese chiar din aceste puncte, contrar celor pretinse de recurent, că neautenticitatea facturilor pentru meditații nu era o condiție esențială a concedierii sale, din moment ce BCE și-a întemeiat decizia menționată, așa cum a arătat Tribunalul la punctul 120 amintit, nu pe o astfel de neautenticitate, ci pe neglijența recurentului considerată deosebit de gravă.

79 În plus, deși la punctul 124 din hotărârea atacată Tribunalul a constatat că refuzul Comitetului executiv de a redeschide procedura după ce a luat cunoștință de clasarea anchetei cu privire la facturile pentru meditații se întemeia printre altele pe faptul că Ministerul Public confirmase că nu exista o înregistrare oficială a lui C și că numărul fiscal care figura pe facturile sale nu era real, nicio denaturare nu reiese în mod vădit dintr-o asemenea constatare întemeiată, așa cum reiese din cuprinsul punctului 24 din aceeași hotărâre, pe scrisoarea Ministerului Public adresată BCE la 30 aprilie 2019 și înregistrată la 15 mai 2019, și nicio interpretare eronată a acestei scrisori de către Tribunal.

80 În sfârșit, potrivit unei jurisprudențe constante, prezumția de nevinovăție constituie un principiu general al dreptului Uniunii Europene, care este enunțat la articolul 48 alineatul (1) din cartă. Acest principiu este încălcat în cazul în care o decizie judiciară sau o declarație oficială cu privire la o persoană trimisă în judecată conține o declarație clară, dată în lipsa unei condamnări definitive, potrivit căreia persoana în cauză a săvârșit infracțiunea în discuție. În acest context, așa cum a amintit în mod întemeiat Tribunalul la punctul 118 din hotărârea atacată, trebuie subliniată importanța alegerii termenilor utilizați de autoritățile publice, precum și a

împrejurărilor specifice în care aceștia au fost formulați și a naturii și a contextului procedurii în discuție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 martie 2021, Pometon/Comisia, C-440/19 P, EU:C:2021:214, punctul 62 și jurisprudența citată).

- 81 Astfel cum a arătat de asemenea Tribunalul la punctul 123 din hotărârea atacată, prezumția de nevinovăție are ca scop în special să împiedice ca persoane care au beneficiat de o încetare a urmăririi penale să fie tratate de autoritățile publice ca și cum ar fi de fapt vinovate de săvârșirea infracțiunii care le fusese imputată (Curtea EDO, Hotărârea din 28 iunie 2018, G.I.E.M. S.R.L. și alții împotriva Italiei, CE:ECHR:2018:0628JUD000182806, punctul 314).
- 82 De altfel, din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului rezultă că nu există o încălcare automată a prezumției de nevinovăție atunci când o persoană este declarată vinovată de o abatere disciplinară din cauza unor fapte identice cu cele vizate de o acuzație penală anterioară care nu a condus la o condamnare. Astfel, cu condiția să nu afirme răspunderea penală a acestei persoane, organele disciplinare au puterea și capacitatea de a stabili în mod independent faptele din cauzele deduse judecătii lor (Curtea EDO, Hotărârea din 13 aprilie 2021, Istrate împotriva României, CE:ECHR:2021:0413JUD004454613, paragraful 59).
- 83 Or, așa cum a constatat Tribunalul la punctele 120 și 125 din această hotărâre, din deciziile în litigiu nu reiese nicio constatare a vinovăției în raport cu infracțiunea de înșelăciune care făcea obiectul anchetei penale, astfel încât acesta din urmă nu a săvârșit o eroare de drept atunci când a reținut, la punctele 121 și 125 din această hotărâre, că adoptarea deciziilor în litigiu nu a încălcat dreptul recurentului la prezumția de nevinovăție.
- 84 Având în vedere aceste elemente, al treilea motiv trebuie respins.

Cu privire la al patrulea motiv

Argumentația părților

- 85 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, care privește punctele 139-146 din hotărârea atacată, recurentul susține că Tribunalul a respins în mod eronat al patrulea motiv invocat în primă instanță, întemeiat pe încălcarea articolului 8.3.7 din Normele aplicabile personalului și a principiului imparțialității. Mai întâi, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că comisia de disciplină nu a acționat în mod nerezonabil și nu a efectuat o cercetare pârținitoare atunci când a verificat afirmația recurentului potrivit căreia acesta avea obiceiul de a-și plăti facturile în numerar, în condițiile în care problema juridică pe care Tribunalul trebuia să o analizeze era aceea dacă procedura prevăzută permitea acestei comisii să efectueze respectivele verificări. Or, Tribunalul ar fi trebuit să constate că nu aceasta era situația, întrucât mandatul pe care comisia menționată îl primise nu privea decât facturile de fizioterapie și chitanțele de farmacie.
- 86 Recurentul adaugă că respectiva comisie s-a dovedit pârținitoare, că dosarul său personal nu putea dezvălui informații și că jurisprudența citată de Tribunal nu susține considerentele formulate. În sfârșit, Tribunalul ar fi denaturat dosarul în măsura în care aspectul, arătat de acesta la punctul 141 din hotărârea atacată, că avocatul său precedent a exprimat îndoieli cu privire la faptul că fiecare plată efectuată către B corespundea unei retrageri, nu figura în deciziile în litigiu,

și s-ar fi substituit comisiei de disciplină invocând motive care nu erau cele care au ghidat-o. De aici ar rezulta că facturile pentru meditații ar fi fost obținute cu încălcarea normelor fundamentale de procedură necesare și ar fi constituit probe nelegale.

87 BCE susține că acest motiv nu este fondat.

Aprecierea Curții

88 Prin intermediul celui de al patrulea motiv, recurentul susține în esență că procedura urmată de comisia de disciplină pentru admiterea facturilor pentru meditații ca elemente de probă era nelegală și că aceste facturi nu au fost obținute în mod legal, ceea ce, conform jurisprudenței citate la punctul 53 din prezenta hotărâre, este admisibil în cadrul unui recurs.

89 Totuși, în măsura în care prin această argumentație recurentul reproșează Tribunalului că nu a evaluat nici această chestiune juridică și nici motivul invocat în fața sa, argumentația menționată nu poate fi admisă.

90 Astfel, reiese fără echivoc din cuprinsul punctului 145 din hotărârea atacată că Tribunalul a considerat în mod necesar că această comisie era autorizată să îi consulte dosarul personal și să efectueze investigații în acest dosar și că procedura pe care a urmat-o pentru a obține facturile pentru meditații era legală.

91 În această privință, pe de o parte, trebuie amintit că motivarea Tribunalului poate fi implicită, cu condiția, printre altele, să permită persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care argumentele acestora nu au fost admise, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul, situație care se regăsește în speță (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 martie 2017, *Ellinikos Chrysos/Comisia*, C-100/16 P, EU:C:2017:194, punctul 32 și jurisprudența citată).

92 Pe de altă parte, contrar celor susținute de recurent, această motivare nu este afectată de o eroare de drept.

93 Astfel, deși mandatul comisiei de disciplină viza, desigur, facturile de fizioterapie și chitanțele de farmacie, așa cum a susținut recurentul în primă instanță, Tribunalul a apreciat în mod întemeiat, în special la punctele 136 și 145 din hotărârea atacată, că această comisie are ca misiune, în temeiul Normelor aplicabile personalului, să cerceteze și să stabilească faptele cât mai minuțios posibil, să emită un aviz cu privire la materialitatea lor, să aprecieze gravitatea acestora, precum și să propună o eventuală sancțiune. Or, pentru a îndeplini această misiune, comisia menționată poate avea nevoie de acces la dosarul personal al persoanei în cauză.

94 Pe de altă parte, prin efectuarea unor astfel de constatări, Tribunalul nu s-a substituit nicidecum comisiei de disciplină, contrar celor pretinse de recurent.

95 În rest, se pare că recurentul se limitează să repete argumente pe care le-a prezentat în fața Tribunalului fără a explica în mod precis în ce mod acesta din urmă ar fi săvârșit o eroare de drept respingându-le și că încearcă astfel să obțină o nouă apreciere a faptelor și a probelor de către Curte, aspect care nu este de competența acesteia în cadrul recursului, așa cum reiese din jurisprudența citată la punctul 53 din prezenta hotărâre, cu excepția cazului eventualei lor denaturări.

- 96 În sfârșit, în măsura în care recurentul invocă o asemenea critică de denaturare, el nu indică cu precizie elementele care ar fi fost denaturate de Tribunal și nici, *a fortiori*, nu demonstrează eventuale erori de analiză pe care acesta din urmă le-ar fi săvârșit, contrar cerințelor jurisprudenței menționate la punctul 73 din prezenta hotărâre.
- 97 Rezultă că al patrulea motiv trebuie respins.

Cu privire la al cincilea motiv

Argumentația părților

- 98 Prin intermediul celui de al cincilea motiv, recurentul susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin respingerea celui de al șaselea motiv invocat în primă instanță, întemeiat pe erori vădite de apreciere. Pe lângă faptul că punctele 163 și 164 din hotărârea atacată ar fi eronate pentru motivele invocate în susținerea celui de al treilea motiv, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept, la punctele 165, 166 și 173 din această hotărâre, în măsura în care recurentul a demonstrat că BCE nu a luat în considerare numeroase elemente de probă, în special declarațiile soției și ale fiicelor sale. Recurentul adaugă că, contrar celor indicate la punctul 160 din hotărârea menționată, Tribunalul nu a asigurat efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din cartă, întrucât nu a exercitat un control deplin asupra materialității faptelor și a valorii probante a elementelor de probă, nici nu a verificat exactitatea materială, fiabilitatea și coerența acestora, și nici nu a efectuat o examinare aprofundată a elementelor menționate.
- 99 BCE susține că acest motiv este inadmisibil și, în orice caz, nefondat.

Aprecierea Curții

- 100 După cum reiese din cuprinsul punctelor 158-162 din hotărârea atacată, care nu au fost criticate în cadrul prezentului recurs, Tribunalul a recalificat al șaselea motiv invocat în primă instanță ca nefiind întemeiat pe erori vădite de apreciere ale BCE care afectează motivele deciziei de concediere în litigiu, ci pe o examinare incompletă a împrejurărilor cauzei de către aceasta din urmă, pe erori în aprecierea unor elemente de probă și pe o eroare de drept. Astfel, Tribunalul a considerat că o asemenea recalificare era necesară din moment ce, în conformitate cu cerința efectivității controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din cartă, îi revenea printre altele, așa cum reiese din cuprinsul punctului 160 din hotărârea atacată, sarcina să exercite un control complet asupra materialității faptelor, să verifice exactitatea materială a elementelor de probă invocate, fiabilitatea și coerența acestora, precum și să efectueze un control complet al aprecierii valorii probante a unui document și o examinare aprofundată a elementelor de probă.
- 101 În cadrul examinării acestui motiv, Tribunalul a înlăturat, la punctele 163 și 164 din hotărârea atacată, critica recurentului potrivit căreia BCE nu a ținut seama de clasarea urmăririi penale referitoare la facturile pentru meditații, critică ce se confunda cu al treilea și cu al șaptelea motiv invocate în primă instanță, considerate nefondate. La punctele 165 și 166 din această hotărâre, Tribunalul a arătat că, deși recurentul pretindea că BCE neglijase declarațiile acestuia și pe cele ale familiei sale prin faptul că a considerat că facturile de la profesoara particulară C nu erau sincere și veritabile, el se limita astfel să reproducă declarațiile sale și pe cele ale soției sale din cursul procedurii administrative, fără a explica de ce BCE ar fi săvârșit o eroare de apreciere prin faptul că nu le-a considerat convingătoare și arătând că acesta nu a prezentat niciun element de

probă care să le susțină. Pe de altă parte, la punctul 173 din hotărârea menționată, Tribunalul a apreciat că recurentul pretindea fără succes că BCE neglijase faptul că starea unuia dintre copiii săi nu necesita cunoașterea datelor de contact ale lui C pentru organizarea lecțiilor.

- 102 Or, mai întâi, în măsura în care în recursul formulat recurentul face trimitere la argumentația prezentată în susținerea celui de al treilea motiv de recurs pentru a contesta punctele 163 și 164 din hotărârea atacată, această argumentație trebuie respinsă pentru motive analoage celor expuse la punctele 72-84 din prezenta hotărâre.
- 103 În plus, în măsura în care recurentul critică punctele 165, 166 și 173 din hotărârea atacată pentru motivul că BCE nu ar fi luat în considerare numeroase elemente de probă precum declarațiile sale și pe cele ale familiei sale, este necesar să se arate că, în afara acestor declarații la care recurentul se referă în general, acesta din urmă nu precizează ce elemente de probă ar fi furnizat BCE sau Tribunalului care nu ar fi fost luate în considerare de acesta din urmă. Mai mult, rezultă că prin această argumentație recurentul se limitează să repete argumente pe care le-a prezentat Tribunalului și urmărește în realitate să obțină din partea Curții o nouă apreciere a faptelor și a elementelor de probă, precum și a valorii care le-a fost atribuită de Tribunal, care nu intră sub incidența controlului Curții, cu excepția cazului denaturării, astfel cum rezultă din jurisprudența citată la punctul 53 din prezenta hotărâre. Or, recurentul nu invocă o asemenea denaturare în cadrul acestui motiv.
- 104 În sfârșit, deși recurentul susține că Tribunalul nu a efectuat controlul complet care era în sarcina acestuia conform jurisprudenței citate la punctul 160 din hotărârea atacată, el se limitează în recursul formulat la o afirmație generală, fără a preciza ce puncte din această hotărâre ar fi vizate și fără a dezvolta o argumentație juridică în această privință. Or, conform jurisprudenței menționate la punctul 25 din prezenta hotărâre, un recurs trebuie să indice cu precizie punctele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității motivului în cauză. Rezultă că o astfel de afirmație trebuie respinsă ca inadmisibilă.
- 105 Având în vedere aceste considerații, al cincilea motiv trebuie respins.
- 106 Întrucât niciunul dintre motivele de recurs nu a fost admis, se impune respingerea acestuia în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 107 În temeiul articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Articolul 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din același regulament, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 108 Întrucât BCE a solicitat obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de BCE.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

- 1) **Respinge recursul.**
- 2) **Îl obligă pe DI să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Banca Centrală Europeană.**

Semnături